

Palestinanyň edil häzirki etmeli zady näme?

Category: Kitapcy, Publisistika

написано kitapcy | 26 января, 2025

Palestinanyň edil häzirki etmeli zady näme? PALESTINANYŇ EDIL HÄZIRKI ETMELI ZADY NÄME?

«Gaza bilen begenmegiň» we «Gazalylar üçin gynanmagyň»

arasyndaky psihologiki tapawut birinji gezek bolup geçenok, emma bu gezek gorkunç we kyýamata meñzeş derejä ýetdi

Esasynda we ýurt hökmünde Gaza urşunyň üç referansy bolmaly: Palestina, Arap we halkara.

Birinji referansa seretsek: Döwlet baştutany Mahmut Abbas Wenesuelanyň döwlet baştutany Nikolas Maduro bilen geçiren gepleşiginde «Hamasyň» ýöredýän syýasatynyň we edýän işleriniň palestin halkyna dahyly ýok» diýdi.

Ikinji referans bolan araplar bolsa, müňlerçe öliniň we ýaralynyň ýany bilen weýran bolan jaýlara we hassahanalara garamazdan Arap bileleşiginiň ýygnanyşygyny geçirip bilmediler. Gaýtam bölünişik bilen soňlanan daşary işler ministrleriniň ýygnanyşygyny geçirmek bilen oňdular.

Halkara arena barada aýdanda bolsa, ABŞ 1948-nji ýyldan bäri birinji gezek palestin tarapyna has duşmançylykly daraýan fronta ýolbaşçylyk edýär.

Şu üçüsiniň ýoklugynda Eýran özünde harby we strategik kararlary kabul etmek ygtyýarlygyny tapdy.

Daşary işler ministri häzirkä ýagdaýy dolandyrmak üçin prezident bolmadyk, hökümetiniň möhüm çözgütleri kabul etmegi konstitusion taýdan gadagan edilen, prezident saýlawlarynyň oturdaşlary «Avn» hristian partiýasy tarapyndan boýkot edilen ýurduň paýtagty Beýrutda bir hepdä golaý wagt geçirdi.

Frontyň beýleki tarapynda birinji referans Binýamin Netanýahu. Adatdan daşary ýagdaýdaly hökümete Awigdor Liberman ýaly biri ýetenokdy, olam hökümet düzümine goşulandygyny mälim etdi.

Ysraýylda indi mesele «bürgütler» we «gögerçinler» meselesi bolmakdan çykyp, kimiň beýlekiden has köp ýok edýän, ýakyp-ýykýan we palestinalylary öýünden-öwzaryndan jyda düşürýän meselesi boldy.

Ysraýyl bombalamalarynda ýaralanan, arasynda çagalaryňam bolan palestinalylary Gaza sektorynyň günortasyndaky Han Ýunusdaky hassahanada bejergi alýar, 17.10.2023 ý. / Fotosurat: Haitham Imad, EPA-EFE

Häzir esasy ýeke zat jemgyýetçiligiň gözüniň alnynda däl-de, aňyrsynda nämeleriň bolup geçýändigigi.

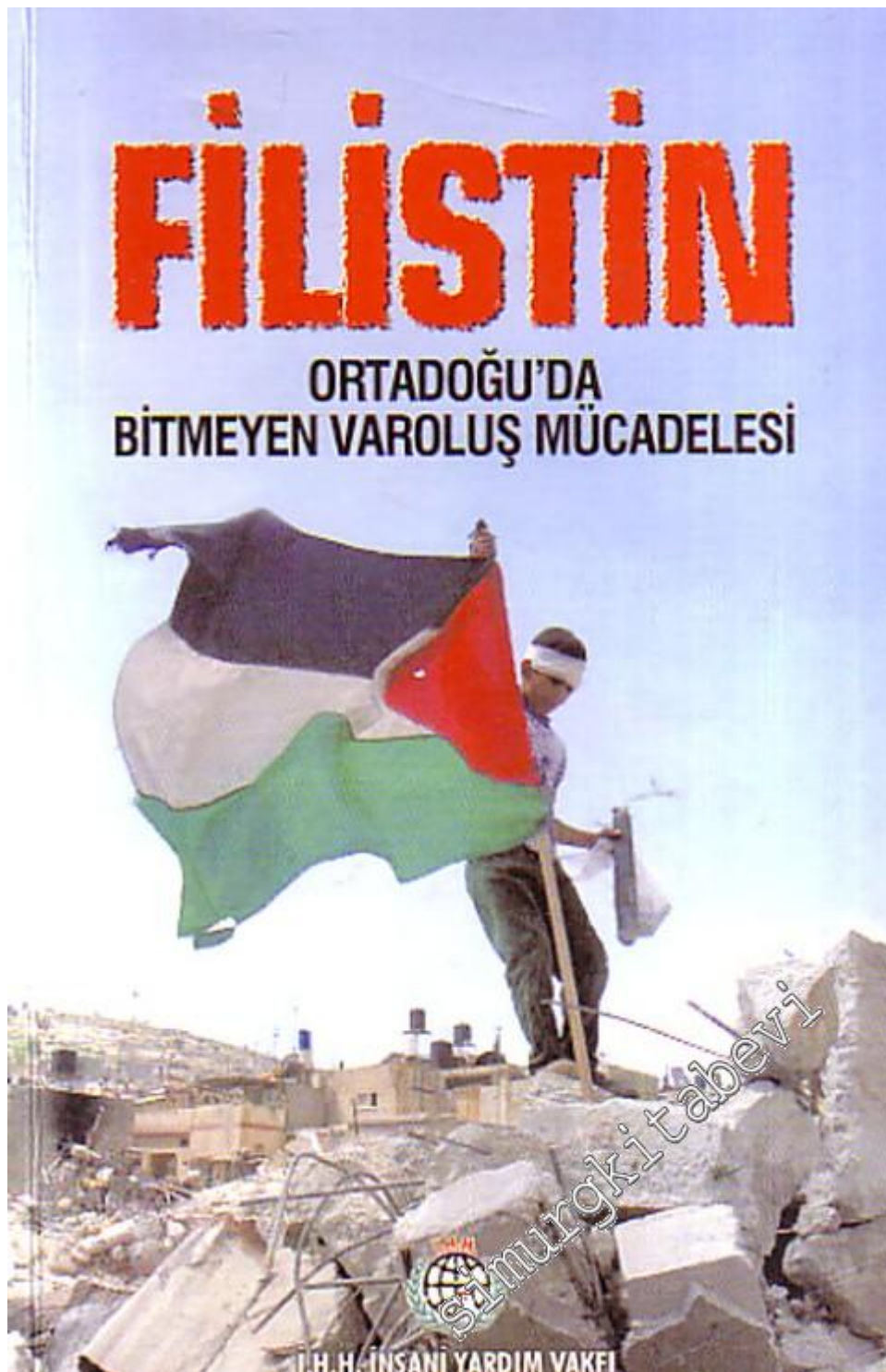
Ýagny ABŞ gorkunç deportasiýa kararynyň bes edilmegi üçin basyş edip biljekmi ýa-da dowzahyň gapylary açyklygyna galarmy?

« Hamas » az-uçugam bolsa ylalaşyga gelermi ýa-da ysraýylly ýykgyňçy topara bahanalar tapdyrmagyny dowam etdirermi?

Edil häzir-ä atyşygy bes etmek, çözüň, ýaraşyk gözleginde bolan güýçleri we faktorlary öz içine alýan syýasy çarçuwa ýok.

Şular ýaly ýürek gyýyjy ejizlik we boşluk meýdany Ebu Mazeni (Mahmud Abbas) «Hamasyň» edýän işiniň we ýöredýän syýasatynyň palestinalylara dahylynyň ýokdugyny aýtmaga iteden zatdy.

Bu umytsyz we gynançly beýanay bir adamyň halkyna garşy edilen iň gorkunç zulумы yza serpikdirmek üçin aýdyp biljek sözüdir.

Elbetde, bu beyanat ekstremistlere amatly pursat döretdi. Emma Ebu Mazen muny aýdanda çaknyşygy Gazanyň daşyna syçradanlary däl-de, hut Gazanyň içinde iň erbet deportasiýa karary zerarly kösenýän millionlarça adamyny göz önüne tutýardy.

«Gaza bilen begenmegiň» we «Gazalylar üçin gynanmagyň» arasyndaky psihologiki tapawut birinji gezek bolup geçenok, emma bu gezek gorkunç we kyýamata meňzeş derejä ýetdi.

Ebu Mazeniň aýdýan we palestinalylaryň adyndan inkär eden «Hamasyň» teraktlary ysraýyl harby ulgamy üçin täzelik däldi.

Tersine Jo Baýdeniň we Ýewropanyň has öň öwrenişilmedik syýasatlary ýöretmegini kanunlaşdyranam şu teraktlardy. Palestinanyň döwlet ýolbaşçysy bu bolup geýýänlerden çetde galyp bilmez, şonuň üçinem ol bir ýandan ABŞ-nyň prezidentine jaň edip adamkärçilikli pozisiýada galmagyny talap etse, bir ýandanam gorkunç labirintiň içinde Wenesuelanyň döwlet ýolbaşçysyna jaň edýär.

Semir ATAULLAH,
Liwanly žurnalist.
Çarşenbe, 18.10.2023 ý. Publisistika